

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ 15 กันยายน 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง พลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควรและเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม (ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ขอเชิญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีความประสงค์ตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) แบบ Antigen Test Kit (ATK) สามารถเข้ารับบริการได้ในวันพุธที่ 15 กันยายน 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ บริเวณหน้าอาคารรัฐสภา ชั้น 1 ฝั่งสภาผู้แทนราษฎร

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.
คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก โดยเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 8 กันยายน 2564 เพื่อให้ที่ประชุมลงมติ

สำหรับสาระสำคัญของร่างกฎหมาย ได้แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา โดยปรับเพิ่มเกณฑ์อายุขั้นต่ำที่จะรับโทษทางอาญา จากเดิมที่กำหนด 10 ปี เป็น 12 ปี โดยแก้ไขจำนวน 2 มาตรา คือ มาตรา 73 วรรคแรก ที่กำหนดว่า เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี หากกระทำความผิดตามกฎหมายไม่ต้องรับโทษ และ แก้ไขมาตรา 74 วรรคแรก กำหนดว่า เด็กอายุกว่า 12 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี หากกระทำความผิดตามกฎหมาย บัญญัติไม่ต้องรับโทษ ทางกรแพทย์ระบุว่า เด็ก อายุ 7 - 12 ปี ยังพัฒนาความคิด สติปัญญาและจริยธรรม ไม่สมบูรณ์ ขาดความรู้สึกลึกซึ้งดี ไม่สามารถคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้ การวิจัยศึกษาที่เกี่ยวกับการกระทำของเด็กพบว่า เด็กที่อายุน้อย เมื่อกระทำความผิด มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำ และเป็นนิสัย หากนำเข้ากระบวนการยุติธรรมก่อนวัยอันควรมีผลเสียต่อการกลับมาใช้ชีวิตปกติ นอกจากนั้นพบว่า

สถิติเด็กอายุ 7 - 12 ปี กระทำผิดมีแนวโน้มลดลง และที่สำคัญ คือ เพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกับมาตรฐานของรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกติการะหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ

ที่ประชุมมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 282 เสียง และที่ประชุมมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน 39 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

2. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 พ.ศ. โดยมี นายณพคุณ รัฐผไท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ เลื่อนตามมติที่ประชุมเห็นชอบในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 7 กรกฎาคม 2564

เนื่องจากมีร่างพระราชบัญญัติในทำนองเดียวกันอีก 6 ฉบับ ประธานฯ จึงขอ อนุญาตที่ประชุมนำมาพิจารณาในคราวเดียวกัน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(1) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. โดยมี คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

(2) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี นายประกอบ รัตนพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัด นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(3) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี นายสถิตย์ บุตรเนียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(4) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชี รายชื่อ พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(5) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี นายเกษม ศุภรานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชารัฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(6) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัด สุพรรณบุรี พรรคชาติไทยพัฒนา กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 7 ฉบับ มีหลักการและเหตุผลดังนี้

(1) กำหนดให้ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 8 (1))

(2) กำหนดให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ไม่รวมถึงอำนาจหน้าที่ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา (เพิ่มเติมข้อ 8 (5) วรรคสอง)

(3) กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตจังหวัด ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 33 (6))

(4) กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนสามคน (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 12 วรรคหนึ่ง)

(5) ยกเลิกอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตามมาตรา 53 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ของศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. (ยกเลิกข้อ 33)

(6) กำหนดให้การบริหารงานบุคคลที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ไม่ต้องมอบอำนาจให้กับศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน (เพิ่มเติมข้อ 14 วรรคสี่)

(7) กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ (มาตรา 9)

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 กำหนดมาตรการและกลไกเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคที่มีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน ซึ่งมาตรการและกลไกดังกล่าวมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ กศจ. ทั้งอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่ออำนาจในการจัดการบุคลากรตามที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้

เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาเพื่อให้คุณและโทษต่อบุคลากร คุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการศึกษา ให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติถูกลดทอนลง ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ และเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ทั้งยังขัดต่อหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรงและขาดการยอมรับซึ่งกันและกันในองค์กร สมควรแก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง 7 ฉบับ ได้นำเสนอหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติแล้ว สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในประเด็น อาทิ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นการคืนอำนาจด้านการบริหารบุคลากรให้กับคณะกรรมการในพื้นที่ เพื่อให้มีเอกภาพในการบริหารจัดการการศึกษาในแต่ละเขต และปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการฯ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถดำเนินการทำงานและจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที และทันเวลา รวมไปถึงการขอจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การดำเนินการด้านการบริหารจัดการการศึกษาในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 6 ร่างที่พรรคการเมืองเสนอนั้น เป็นการคืนอำนาจการบริหารงานบุคคลคืนไปให้กับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลให้แก่พื้นที่ได้บริหารจัดการตนเองอย่างแท้จริง ทำให้การบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง สามารถกำหนดนโยบายได้ตรงตามความต้องการของแต่ละพื้นที่เพื่อให้เกิดประสิทธิผลด้านการศึกษาสูงสุด รวมถึงการพิจารณาถ่วงดุลในการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว สุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม สร้างการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของคนในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำของการเติบโตในการประกอบอาชีพครู ให้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งตามระเบียบได้อย่างเหมาะสมเทียบเท่ากับข้าราชการในตำแหน่งอื่น ๆ เพื่อความเป็นอิสระและสง่างามให้กับอาชีพครู รวมทั้งมีความเหมาะสมในการบรรจุแต่งตั้งตำแหน่งครูให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรครู อีกทั้งยังจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

หลังจากสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว และผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอภิปรายสรุปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่ประชุมลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง 7 ฉบับ ด้วยคะแนน 349 เสียง และที่ประชุมมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. จำนวน 39 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 15 วัน โดยใช้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยมี นายเกษม ศุภรานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชารัฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นหลักในการพิจารณา

3. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคล
สูญหาย พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ เลื่อนตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 18
(สมัยประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 8 กันยายน 2564

เนื่องจากมีร่างพระราชบัญญัติในทำนองเดียวกันอีก 3 ฉบับ ประธานฯ จึงขอ
อนุญาตที่ประชุมนำมาพิจารณาในคราวเดียวกัน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(1) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคล
ให้สูญหาย พ.ศ. โดยมี นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ
พรรคประชาชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(2) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. โดยมี นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรค
ประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

(3) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. โดยมี นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลัง
ประชารัฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

จากนั้น นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แถลงหลักการและ
เหตุผล ดังนี้ ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน จึงขอเสนอร่าง
พระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสาร
เกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา 77 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาเพื่อขอได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
ให้บุคคลสูญหาย เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยที่การทรมานและการกระทำ
ให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่ไม่อาจกระทำ
ได้ไม่ว่าในสถานการณ์ใด ๆ ดังนั้น เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้ง
การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย สมควรกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปรามและ
มาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการ
ทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่าง
ประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้คือ

1. วันใช้บังคับ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย
ยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา 2)

2. บทนิยาม กำหนดบทนิยามคำว่า "ผู้ได้รับความเสียหาย" "เจ้าหน้าที่ของรัฐ"
และ "คณะกรรมการ" เพื่อกำหนดขอบเขตและความหมายของถ้อยคำดังกล่าวให้มีความชัดเจน (ร่างมาตรา 3)

3. มาตรการรักษาการ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 4)

4. หมวด 1 บททั่วไป กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้

5. หมวด 2 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ ให้บุคคลสูญหาย กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรง ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ และการประชุมคณะกรรมการ และกำหนดให้กรมคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา 13 ถึงร่างมาตรา 20)

6. หมวด 3 การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

7. หมวด 4 การดำเนินคดี

8. หมวด 5 บทกำหนดโทษ

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การกระทำ ความผิดฐานกระทำการทรมานและความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายมีโทษอาญา และกำหนดมาตรการในการ ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย เช่น การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งควบคุมตัวบุคคลมีหน้าที่บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกจำกัดเสรีภาพ และให้ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลของ ผู้ถูกจำกัดเสรีภาพโดยการร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ยังมีมาตรการในการช่วยเหลือและ เยียวยาผู้ได้รับความเสียหายซึ่งได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิด รวมทั้งกำหนดมาตรการในการนำตัว ผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เช่น การให้สิทธิผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มี คำสั่งระงับการกระทำความผิดและเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นการกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายกำหนดมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย ทั้งทางการเงิน ทางจิตใจ และทางการแพทย์และให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อสืบหา ติดตาม และช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย รวมถึงการกำหนดให้สามี ภริยา บุพการี และ ผู้สืบสันดาน ของผู้ถูกกระทำให้สูญหาย เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การให้ เจ้าหน้าที่ดำเนินการสืบสวนจนกว่าจะพบบุคคลดังกล่าวหรือปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ ความตายแล้ว จะทำให้การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย รวมทั้ง การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนากระบวนการยุติธรรมและเป็นการ สร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนว่าจะได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามมาตรฐานและตามหลักสากล รวมทั้ง จะไม่ถูกกระทำการทรมานและกระทำให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมี ความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการยุติธรรม

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง 4 ฉบับ ได้นำเสนอหลักการและเหตุผลในการ เสนอร่างพระราชบัญญัติแล้ว สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ สนับสนุนร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว เพราะเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชน เป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิ ของประชาชน และคุ้มครองเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติ เป็นการขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชน ให้ประชาชนได้รับ ความคุ้มครอง เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญา 2 อนุสัญญา คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือ การลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครอง บุคคลทุกคนจากการบังคับให้สาบสูญ ที่รัฐบาลไทยมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามอนุสัญญา คือ การออกกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร้ายแรงเหล่านี้ รวมทั้งส่งรายงานสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนให้องค์การสหประชาชาติเป็นประจำทุกปี เนื่องจากนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการกระทำ ทรมานและทำให้บุคคลสูญหายเป็นจำนวนมาก มีการซ้อมทรมานประชาชนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะ ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาในคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การทรมานผู้ต้องหาเพื่อบังคับให้สารภาพ ในคดีอาชญากรรมอื่น ๆ จนกระทั่งถึงการบังคับให้สูญหายโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักกิจกรรมเพื่อสังคม

นักเคลื่อนไหวทางการเมืองหรือผู้เห็นต่างจากรัฐบาลเป็นจำนวนมากตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีการออกกฎหมายป้องกันและเอาผิดผู้ก่อเหตุุทรมานและบังคับให้สูญหาย ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่ไม่เคยมีอยู่ในสารบบกฎหมายมาก่อน ทั้งนี้ บุคคลสูญหายหรือผู้ที่ได้รับการทรมานไม่เคยได้รับความยุติธรรมและถูกละเมิดสิทธิ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองดูแลบุคคลเหล่านี้ให้ได้รับความเป็นธรรมและได้รับความยุติธรรม ตลอดจนต้องมีกลไกในการเยียวยาผู้สูญหายและครอบครัว หรือไม่มีการกระทำ ทรมานหรืออุ้มหายเกิดขึ้นอีกในสังคมไทย ทั้งนี้สิ่งที่ควรมีในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ต้องมีนิยามที่ครอบคลุมและจำเพาะเจาะจงในปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้บังคับบัญชา และต้องมีคณะกรรมการระดับชาติที่เป็นอิสระ มีสัดส่วนจากบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการระงับเหตุการณ์สืบสวน สอบสวนที่เป็นอิสระ เป็นธรรม มีมาตรการเยียวยาที่ชัดเจน มีมาตรการป้องปราม ป้องกันและปฏิบัติการที่ให้ความมั่นใจว่าจะไม่เกิดกระบวนการทรมานหรือการอุ้มหาย ไม่มีการซ้อมทรมานในกระบวนการสืบสวนสอบสวน กระบวนการยุติธรรมต้องมีความรวดเร็วในการดำเนินการคดีเหล่านี้ อีกทั้งจำเป็นต้องมีกองทุนเพื่อดูแลผู้ที่เกี่ยวข้อง และคดีประเภทนี้ไม่ควรมีความจนกว่าจะพบผู้สูญหาย เพื่อจะได้ดำเนินการให้ความยุติธรรมกับผู้เสียหายได้ เพื่อมิให้มีใครต้องเสียชีวิตหรือต้องทรมานอีกต่อไป เป็นการให้ความคุ้มครองประชาชน เอาผิดกับผู้กระทำผิดให้ผู้เสียหายและครอบครัวได้รับการดูแล กฎหมายฉบับนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการกำจัดวัฒนธรรมการทรมาน การอุ้มหายให้หมดไป เพื่อป้องกันและป้องปรามมิให้เจ้าหน้าที่รัฐกระทำการที่ไม่เหมาะสมต่อประชาชน มีการกำหนดการเอาผิดกับเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำความผิดฐานทรมาน ฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย ฐานกระทำการโหดร้าย ย่ำยีและทำให้ไร้ศักดิ์ศรี โดยสมาชิกฯ ได้เสนอแนะว่าควรมีคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ทรมานหรือกระทำให้บุคคลสูญหายได้ โดยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ระหว่างที่ยังไม่มีการพิจารณาคดี หรือเข้าร้องทุกข์ เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดเหตุรุนแรงขึ้น และเพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีความสมบูรณ์และบังคับใช้ได้จริง ควรเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดระยะเวลาในการควบคุมตัวระหว่างสอบสวน เนื่องจากหากมีการควบคุมตัวในระยะเวลาที่นานขึ้น จะทำให้เกิดโอกาสในการกระทำทรมานได้ อีกทั้งการเยียวยาจิตใจครอบครัวผู้ได้รับความเสียหายก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน กฎหมายฉบับนี้จำเป็นต้องมีการพิจารณาในประเด็นนี้เพื่อให้มีความครอบคลุมในทุกด้านทั้งร่างกาย จิตใจ และเงินเยียวยา

หลังจากสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว และผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอภิปรายสรุปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประธานฯ จึงสั่งปิดประชุม เวลา 18.48 น.

ปิดประชุมเวลา 18.48 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร